

open source

Linux sigurnost (1)

I hakeri su ljudi

Osigurati računalo pred najezdama hakera, *crackera* i neodgovornih zaposlenika uopće nije jednostavno. U tom nam poslu pomažu razni alati i brojna dokumentacija, a da bi bili uvijek korak ispred njih, zgodno je znati kako oni razmišljaju

Piše: Ivan Capan

Sigurnost je beskrajan proces, u kojem administrator pokušava zaštiti dodijeljene mu resurse. Najčešće su to podaci bitni za normalno odvijanje poslovanja, poput brojeva kreditnih kartica u *online* prodaji ili pak dokumenti koji bi dobro poslužili konkurenциji. Ponekad je sigurnost ugrožena nečijom potrebotom za anonimnošću, pa se kompromitirano računalo koristi kao odskočna daska za daljnje napade ili slično. U zadnje vrijeme česti su napadi u kojima se iskorištava *bandwidth* i diskovni prostor računala, ponekad za odlagalište datoteka, ali vrlo često i za distribuirane napade na druga računala. Jedna od upotreba najiritantnijih širem krugu korisnika je slanje *spam mailova*.

Tipični provalnici

Kakvi su uopće profili ljudi sposobnih za nešto takvo? Moramo prvo definirati njihovu motivaciju. Počnimo od onih najbezazlenijih, koji nisu

vođeni nečasnim namjerama. Njihov ključ je radoznalost, želja za upoznavanjem dijelova sustava provalama u njega i stjecanjem znanja. Oni jednostavno žele upozoriti na sigurnosne propuste sustava i neće napraviti (namjernu) štetu, a mogli bi i pomoći u zaštiti. Doduše, zakonodavstvo ni za takve nema milosti. Neki od njih, nakon što "otplate dug društvu" dobiju visoko plaćene poslove na osiguravanju sustava ili osnivaju svoje tvrtke za sigurnost. Takve osobe s pravom se mogu nazvati hakerima, pojmom koji u originalnom kontekstu nema negativnog značenja. Jargon Dictionary (www.jargon.org) hakera definira kao "osobu koja uživa u proučavanju najsjitnijih detalja nekog sustava i razrađuje načine kako da ga poboljša". Pojam se prvi put pojavio još u sedamdesetima - originalni *phreaking* - i bio je upravljen na telefonske centrale, kad su ljudi tražili načine kako jeftinjati telefonirati.

Znatno su opasniji tzv. *cracker* i *script kiddiez* koji - koristeći tuđe znanje - ničim izazvani upadaju u sustave kako bi napravili štetu i time se hvalili, potičući svoj ego. Njihovim psihološkim profilom bave se specijalizirane ustanove, a šteta koju godišnje naprave u svijetu je ogromna. *Script kiddiez* označava najčešće mlađe ljudе koji s Interneta skidaju tuđe skripte, pokreću ih bez ikakvog znanja kako one rade i bez ideje kakvu štetu bi one mogle napraviti.

▲ Računala je često potrebno zaštiti na fizičkom sloju, i to hladnim čelikom

UVIJEK NAJPOVOLJNIJI UVJETI

